
De directieraad van de VRR kijkt terug op een bewogen jaar waarin de contouren voor een nieuw organisatieconcept vorm kregen. Ondertussen was ‘bezuinigen’ het meest gehoorde woord, maar bleef er ruimte voor investeringen in belangrijke innovatieve programma’s als Veiligheid Voorop.

Toch blijven innoveren

Bezuinigen zonder kaalslag

• tekst Richard van Santen
• beeld Maarten van der Voorde

“Voor we terugkijken op specifieke ontwikkelingen in 2010 moeten we eerst twee zaken van het hart”, begint waarnemend algemeen directeur Elie van Strien. “Ik ben ten eerste zeer onder de indruk van het feit dat we in zo’n roerig jaar ons primaire proces zo goed overeind hebben gehouden. Over de gehele organisatie zijn we afgelopen jaar meer dan 100.000 keer uitgerukt. We stonden er als de burger belde. Al onze mensen verdienen daarvoor mijn complimenten.” “Wat ik ook niet onvermeld wil laten, is het stempel dat de ziekte van onze algemeen directeur Don Berghuijs – en zijn overlijden begin dit jaar – op de organisatie en haar besturing heeft gedrukt. Vooral in het laatste deel van het afgelopen jaar hebben we veel zorg gehad over zijn ziekbed.”

In deze moeilijke tijden waren er nog meer complimenten voor de Veiligheidsregio. Volgens de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid zijn de VRR en de Veiligheidsregio Kennemerland de twee veiligheidsregio’s die de rampenbestrijding landelijk het best op orde hebben. Goed om even bij stil te staan, al gaat de directieraad al snel over tot de orde van de dag. In het geval van Jolanda Trijselaar is dat een terugblik op de GHOR in 2010.

Wetswijzigingen en bezuinigingen zorgden voor flinke veranderingen binnen de GHOR. Toen duidelijk werd dat de interim-directeur van de Dienst Ambulance en GHOR zou vertrekken en de VRR in 2011 met een kleinere directie zou gaan werken, is in april de Directie

Ambulancezorg en GHOR opgeheven. De GHOR werd daarmee vooralsnog weer een losstaand bureau binnen de VRR, beheersmatig ondergebracht bij Jolanda Trijselaar. Daarbij werd de functie van Regionaal Geneeskundig Functionaris met ingang van 1 oktober 2010 omgezet naar Directeur GHOR. Hiervoor werd directeur van de GGD Vincent Roozen benoemd.

“Wetswijzigingen zullen de komende tijd bij de GHOR tot nog veel meer veranderingen leiden”, vertelt Trijselaar. “Zo wordt het Erasmus MC straks het aanspreekpunt in de acute zorgketen en vervult de GHOR meer en meer een regietaak. Daarover zijn sinds vorig jaar diverse besprekingen gevoerd met de Veiligheidsregio’s Zuid-Holland-Zuid en Zeeland. En met het Erasmus MC, het traumacentrum in onze regio en daarmee trekker van het Regionaal Overleg Acute Zorgketen (ROAZ).”

HKZ-certificering

Begin 2010 is onder leiding van de GHOR gestart met de evaluatie van het onderwerp waar de VRR in 2009 zo druk mee was: de griepdemonie. Daar zijn lessen uit geleerd voor de toekomst. Ook is in 2010 hard gewerkt aan de voorbereidingen voor de HKZ-hercertificering. Naar aanleiding van kritische opmerkingen van de certificeerder zijn eind september verbetermaatregelen geïmplementeerd en gerapporteerd. Met als gevolg dat de GHOR per 1 december 2010, als eerste GHOR-bureau in Nederland, volgens het nieuwe HKZ-schema is gecertificeerd.

Onderwerpen waar zowel de GHOR als SRC in 2010 druk mee zijn geweest, zijn oefenen en evenementen. De oefening Exodus, waarbij een aanslag op een metrorijtuig werd gesimuleerd, sprong vooral in het oog. De GHOR greep Exodus aan om de geoefendheid van vijf ziekenhuizen te toetsen. Voor SRC was vooral het multidisciplinaire karakter van de oefening en het informatiemanagement van belang. “Verder is samen met de politie gewerkt aan een model voor een regionale risicoscan en handreiking voor evenementen”, zegt Trijselaar. “Ook was 2010 een overgangsjaar om als VRR voortaan met één integraal evenementenadvies te komen. Een mooi voorbeeld waar het uiteindelijk product voorop staat en de processturing zichtbaar wordt.”

Tour de France

Een evenement waar de VRR flink de tanden in kon zetten was de Grand Départ van de Tour de France, van 1 tot en met 4 juli. De bereikbaarheid van de betrokken delen van de regio voor hulpdiensten, het behouden van het overzicht over de vele activiteiten en een eenduidige beoordeling van de aangeboden plannen stonden centraal. “Vanaf januari is een werkgroep aan de slag geweest om voorbereidingen te treffen en de tourplannen door te nemen”, vertelt Trijselaar. “Begin maart adviseerden we onder andere om extra maatregelen te treffen om de bereikbaarheid voor hulpdiensten te garanderen. Dat advies werd door de algemeen directeur VRR en de gemeente overgenomen. Dat bleek een prima advies toen er op 2 juli een grote brand uitbrak op Katendrecht.”

Hoe groot de impact van het evenement was, blijkt wel uit het aantal uren dat er op is geregistreerd door de VRR: maar liefst 2.700. “Uit de evaluatie bleek wel dat de aanpak positief werd gewaardeerd. Leerpunten die ook naar voren kwamen, zijn direct als pilot geïmplementeerd bij het evenement Bavaria City Racing.”

Aardbeving Haïti

Van een heel ander karakter dan de Frans getinte feestelijkheden in Rotterdam was de aardbeving die begin 2010 Haïti trof. Als onderdeel van het Nederlandse Urban Search and Rescue Team zijn dertien VRR-medewerkers uitgezonden naar het rampgebied. “Ze hebben mensen vanonder de puinhopen kunnen redden, maar ook lichamen geborgen, zodat nabestaanden waardig afscheid konden nemen”, zegt Trijselaar. “Ook is geassisteerd bij de hulpverlening aan overlevenden en de versnelde adoptie van circa honderd kinderen. Een emotionele achtbaan voor onze collega’s.”

GRIP-incidenten

Dichter bij huis waren er in 2010 26 GRIP-incidenten, bijna twee keer zoveel als het gemiddelde over de afgelopen 15 jaar. Tijdens een wielervedstrijd in de haven stortte een helikopter neer, vlak naast het peloton. Vier van de vijf inzittenden kwamen om het leven. Veel

GRIP-incidenten vonden plaats in het laatste kwartaal.

“Opvallend was de instorting van een gebouw in aanbouw in het centrum van Rotterdam en het vinden van een bom uit de Tweede Wereldoorlog bij de bouw van het nieuwe Rotterdam Centraal”, vertelt Jolanda. “Maar een van de opmerkelijkste GRIP-1 situaties was het kantelen van een sleepboot bij Hoek van Holland. Dit leidde tot een langdurige CoPI-inzet en samenwerking met de KNRM en het Loodswezen.”

Om in de toekomst nog beter te kunnen samenwerken wordt gewerkt aan invoering en verbetering van een Landelijk Crisismanagement System (LCMS). Cedric, het systeem voor netcentrisch werken van de VRR, is gekozen als eerste versie, LCMS 1.0. “Alle veiligheidsregio’s zullen in de toekomst met een verbeterde versie van dit systeem gaan werken: LCMS 2.0. De bouw van dit systeem is in 2010 aanbesteed. Om te zorgen dat LCMS 2.0 ook voor de VRR goed bruikbaar wordt, nam SRC actief deel in het aanbestedingstraject.” >>

JAARVERSLAG 2010

Woelig

Complexe IT-systemen zijn Rein van Duijvenbode, in 2010 directeur Middelen, ook niet vreemd. “Een jaar geleden kon ik melden dat het op de valreep gelukt was om de salarissen te betalen vanuit ons nieuwe personeelssysteem Mijn Personeelszaken. In 2010 zijn we gestaag verder blijven werken aan dit systeem. Onder andere door het elektronische personeelsdossier toe te voegen. Maar we gaan het geleidelijk nog steeds verder uitbouwen. ‘Beheer op orde’, het thema van 2009 gaat dus gewoon door.”

De woorden gestaag en geleidelijk zijn verder niet echt van toepassing geweest op 2010. “Het was woelig en hectisch, omdat 2010 heel sterk in het teken heeft gestaan van de bezuinigingen”, zegt Van Duijvenbode, “Ik ben er best trots op dat we dat met elkaar in een opbouwende sfeer hebben kunnen doen.”

Geen kaalslag

“We hebben het ook niet slecht gedaan, er is geen kaalslag gepleegd. We hebben bijvoorbeeld het traject Veiligheid Voorop overeind kunnen houden en zelfs breder kunnen trekken dan alleen de brandweer. We hebben het bestuur ervan kunnen overtuigen dat we met hen mee willen zoeken naar manieren om kosten te drukken, maar wel met oog voor de veiligheid van de burger én de veiligheid van onze eigen mensen.”

De directie Middelen heeft een duidelijke bijdrage geleverd aan het vinden van manieren om kosten te besparen. Waar de VRR als geheel in 2010 opnieuw stappen heeft gezet om één geïntegreerde organisatie te worden, is er op terreinen als P&O, inkoop, huisvesting en financiële administratie en control hard gewerkt om de zaken ook steeds meer op één manier aan te pakken. “Dat heeft ertoe geleid dat we die specifieke taken hebben weggehaald bij de managers op locatie. Als je één organisatie wilt zijn, dan kan het niet zo zijn dat een bepaalde regeling in het ene organisatieonderdeel anders wordt uitgelegd dan in het andere. De managers blijven gewoon verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid, maar wij ontzorgen ze. Dat levert een uniformer bedrijf op en meer continuïteit. Dat we daardoor ook nog een mogelijkheid hebben om te bezuinigen, is een mooi bijkomend voordeel. Wanneer alle facturen op één plek binnenkomen, kunnen we die met minder mensen verwerken. Door dat soort effecten hebben we drie ton kunnen bezuinigen.”

Innovatie

Ook door als één organisatie in te kopen is de VRR een stuk goedkoper uit. “Daar zit bruto wel een miljoen in”, zegt Van Duijvenbode. Daardoor lijkt het net alsof zijn directie in haar eentje een groot deel van de taakstelling op zich neemt. “Nee”, zegt hij, “ook anderen leveren uiteraard hun bijdragen, maar we zullen overall in de organisatie iets meer moeten bezuinigen dan gevraagd wordt, om aan de andere kant te kunnen blijven investeren in innovatie.”

Inmiddels heeft Rein ook de Gemeenschappelijke Meldkamer in zijn portefeuille. Daar bleek in 2010 in een tweetal medewerkersbelevingsonderzoeken dat de collega's soms behoorlijk kritisch waren over de interne processen. “We gaan dan ook een professioneringslag inzetten”, zegt Van Duijvenbode, “om ervoor te zorgen dat we efficiënter én beter met elkaar gaan werken.” De uitslagen van het klanttevredenheidsonderzoek waren overigens wel zeer positief. “Maar ik vind dat ook de medewerkers recht hebben op meer tevredenheid.”

Eén meldkamer

“Verder hebben we afgelopen jaar zes weken lang de collega's van de meldkamer van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid gehuisvest. Dat is goed gelopen, zonder noemenswaardige terugval in de performance. Terwijl er toch zo'n 3.000 ritten bij zijn gekomen. Het

beviel zelfs zo goed dat we nadere samenwerking met Zuid-Holland Zuid aan het beproeven zijn. En dat zou wel eens ingepast kunnen worden binnen de ontwikkeling die momenteel landelijk speelt: komen tot één landelijke meldkamerorganisatie. Hierin werkt dan iedereen met dezelfde ICT-middelen, gaat op dezelfde manier met data om en beschikt ook over dezelfde data.”

Op kleinere schaal is er binnen de regio al een slag geslagen voor wat betreft het werken met dezelfde gegevens. Onder de naam Geo Pakhuis zijn alle cartografische en sociaal-demografische gegevens bijeengebracht. “Zodat niemand meer de weg kwijt hoeft te raken, doordat een naburige veiligheidsregio bij wijze van spreken met een andere TomTom werkt. En zodat iedereen weet hoeveel mensen er in een brandend gebouw wonen”, legt Rein uit. “Dat zijn overigens wel voorwaarden waaraan je moet voldoen wanneer je naar een meer landelijke meldkamer wilt: iedereen moet beschikken over dezelfde, juiste gegevens.”

Veiligheid Voorop

Eenduidige kaarten zijn prachtig, maar wat Elie van Strien nog liever ziet, zijn minder brandende gebouwen. “Door het accent van onze inspanningen te verleggen naar de voorkant van de veiligheidsketen. Zorgen dat iets niet gebeurt in plaats van uit moeten rukken wanneer het al gebeurd is”, zegt hij. “Kortom, Veiligheid Voorop. Een onderwerp dat ook in 2010 weer als een rode draad door de organisatie heeft gelopen. Vooral, maar gelukkig lang niet alleen, bij de brandweer.”

“In 2010 is achter de schermen geïnvesteerd in Veiligheid Voorop, met themabijeenkomsten en werkgroepen waarin veel mensen enthousiast aan de slag waren. Daar ben ik trots op, vooral als je bedenkt dat ze dat naast hun normale werk doen. Door hun voorbereidende werk kunnen we nu, in 2011, concreet aan de slag met deze manier van werken die cruciaal is voor de ontwikkeling van de organisatie.”

Monolance

De Ambulancedienst kan sinds kort bogen op een publiekprivate ambulancepost op de Maasvlakte, waarin het Havenbedrijf, de VRR en het bedrijfsleven participeren. “In 2010 is ervoor gezorgd dat die recentelijk kon worden geopend. Verder heeft in de witte kolom productdifferentiatie plaatsgevonden door bij besteld vervoer met een zorgambulance te gaan rijden. (Zie voor beide onderwerpen ook de artikelen elders in dit blad, red.) Bovendien zijn de zogenaamde *rapid responders* uitgebreid met de monolance, een kleine ambulanceauto die bemand is met uitsluitend een verpleegkundige. De monolance kan in tegenstelling tot de ambulancemotor ook bij slecht weer uitrukken. Alles bij elkaar is er veel gebeurd op het gebied van de ambulancetzorg.”

Contra-expertise

Dat geldt ook voor de brandweerorganisatie, die op het eerste gezicht het grootste deel van de ombuigingsoperatie te verwerken kreeg. Terwijl er ook is geïnvesteerd in de duiktaak, in Veiligheid Voorop en in oefenen en opleiden.

Van Strien begrijpt goed dat het opnieuw en efficiënter verdelen van kazernes en materieel over de regio hier en daar tot onrust heeft geleid. “Toch hebben we geprobeerd een zo evenwichtig mogelijk antwoord te vinden op de ombuigingsvraag die ons door het bestuur is gesteld”, zegt hij. “Daarbij hebben we zoveel mogelijk rekening gehouden met de veiligheid in de regio en de veiligheid van onze mensen. Het plan dat we daarvoor hebben neergelegd, spreekt niet alleen van bezuinigen en ombuigen, maar ook van investeren. Dat een contra-expertise van de OR niet tot grote aanpassingen heeft geleid, zie ik als een bevestiging van het feit dat het plan deugt.” •

FINANCIËEL JAARVERSLAG

Feiten & cijfers

Programmarekening 2010 per kostensoort

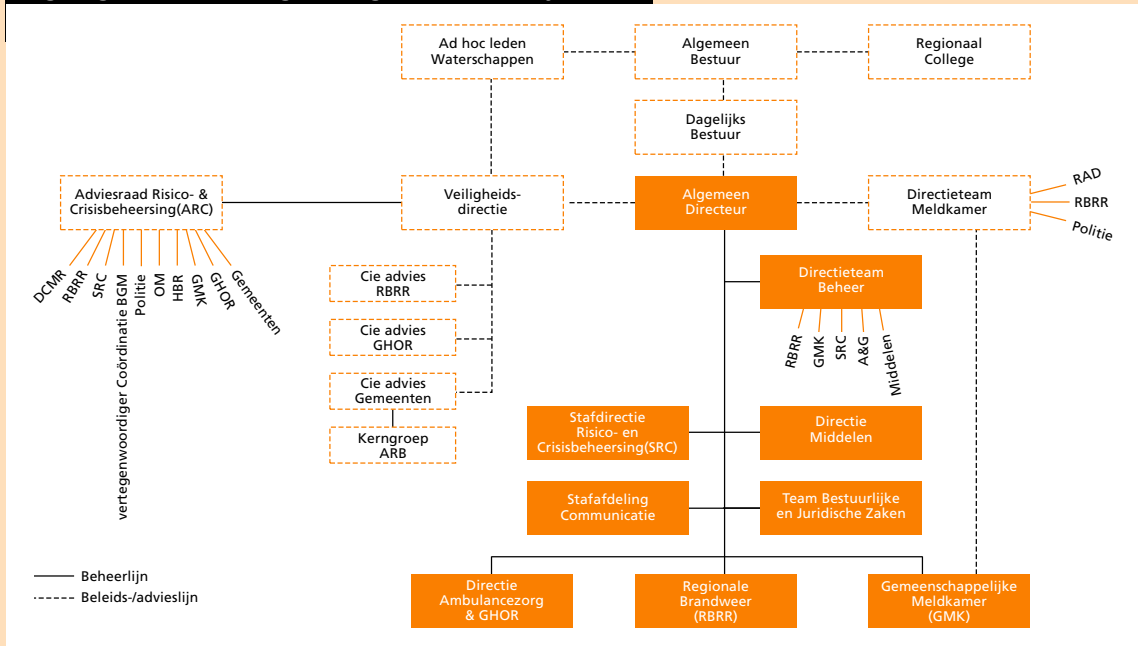
Gewone dienst - Lasten				Gewone dienst - Baten			
(bedragen x € 1.000,-)	Begroting 2010	Realisatie 2010	Realisatie 2009	(bedragen x € 1.000,-)	Begroting 2010	Realisatie 2010	Realisatie 2009
Omschrijving				Omschrijving			
Personeel	93.061	93.501	94.794	Gemeenten (inwonersbijdrage)	9.538	9.539	9.280
Huisvesting	9.713	10.579	9.973	Bijdrage Basisbrandweerzorg en DVO+	80.982	79.113	78.230
Middelen	13.305	13.601	14.531	Overdrachten Rijk (BDUR)	5.140	5.434	3.675
Overige kosten	15.532	13.581	10.703	Ambulance vervoerders	1.198	2.153	1.870
Financieringsfunctie	1.630	1.454	1.632	Zorgverzekeraars	25.110	25.986	26.995
Dotaties voorzieningen	0	669		Diverse opbrengsten	9.698	11.923	11.556
				Financieringsfunctie	164	278	274
Subtotaal	133.241	133.385	131.633	Subtotaal	131.831	134.426	131.881
Resultaat vóór bestemming		1.041	248	Resultaat vóór bestemming	1.410		
	133.241	134.426	131.881		133.241	134.426	131.881

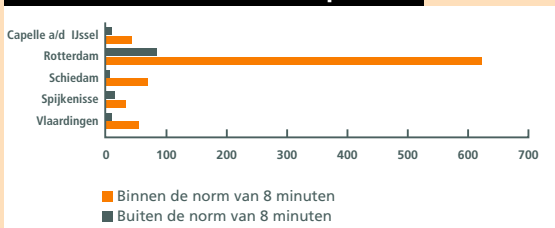
Programmarekening 2010 per programma

2010	Begrotingsjaar ná wijziging			Realisatie begrotingsjaar			Begrotingsafwijking		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
(bedragen * € 1.000,-)									
Programma's									
A&G	29.150	28.836	314	30.045	30.053	-8	895	-1.217	-322
RBRR	83.567	81.997	1.570	82.803	82.412	391	-764	-415	-1.179
GMK	9.880	9.773	107	9.669	8.725	944	-211	1.048	837
SRC	3.744	3.944	-200	3.486	3.196	290	-258	748	490
Bedrijfsvoering	5.326	7.060	-1.734	8.145	7.543	602	2.819	-484	2.335
Subtotaal	131.667	131.609	57	134.148	131.930	2.218	2.481	-320	2.161
Algemene dekkingsmiddelen									
Lokale heffingen									
Algemene uitkeringen									
Dividend									
Saldo Financieringsfunctie	164	1.631	-1.467	278	1.455	-1.177	114	176	290
Saldo compensabele BTW									
Uitkering BTW compensatiefonds									
Subtotaal	164	1.631	-1.467	278	1.455	-1.177	114	176	290
Onvoorzien									
Resultaat vóór bestemming	131.831	133.241	-1.410	134.426	133.385	1.041	2.595	-144	2.451
Mutaties reserves	1.770	360	1.410	479	812	-333	-1.291	-452	-1.743
Resultaat ná bestemming	133.601	133.601	0	134.905	134.196	708	1.304	-596	708

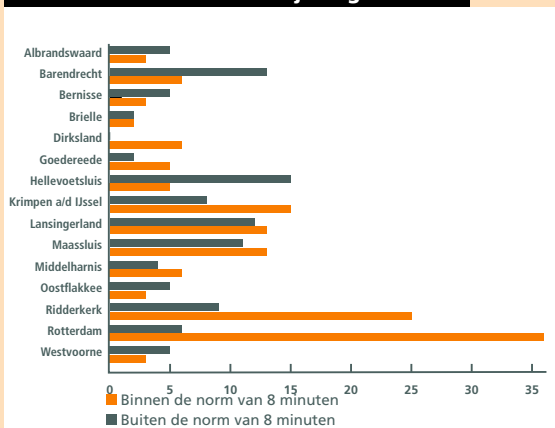
Organogram van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

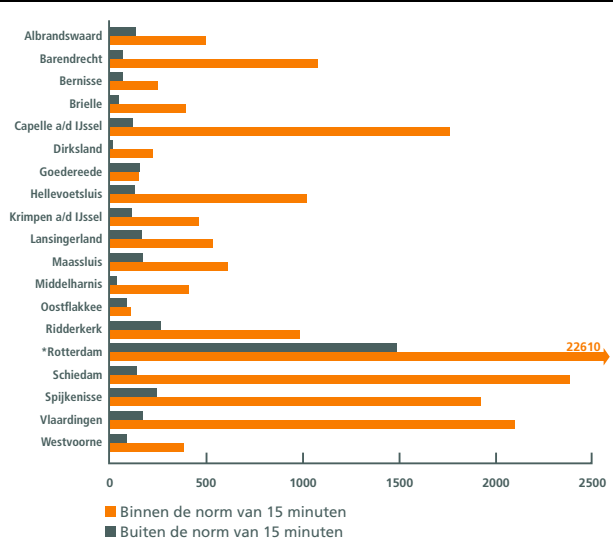
Uitrukken binnenbrand beroeps 2010

Uitrukken binnenbrand vrijwilligers 2010

Uitgevoerde spoedritten AZRR per gemeente 2010

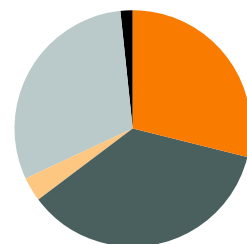

* Wegens gemeentelijke herindeling worden de cijfers van gemeente Rotterdam gepresenteerd inclusief de cijfers van de voormalige gemeente Rozenburg

Incidenten 2010

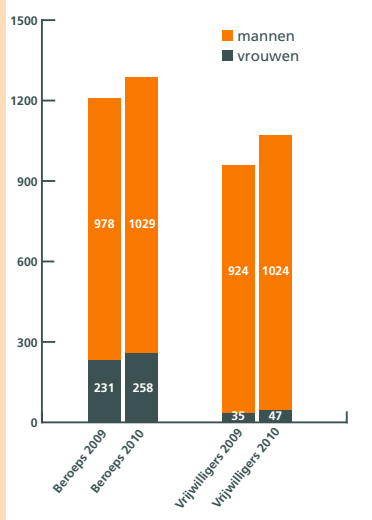
In 2010 zijn in de regio Rotterdam-Rijnmond 20.097 incidentmeldingen voor de Brandweer geweest. Deze zijn als volgt onder te verdelen:

Branden	5.840
OMS-meldingen	7.172
AED	670
Hulpverlening	6.133
Overige	282

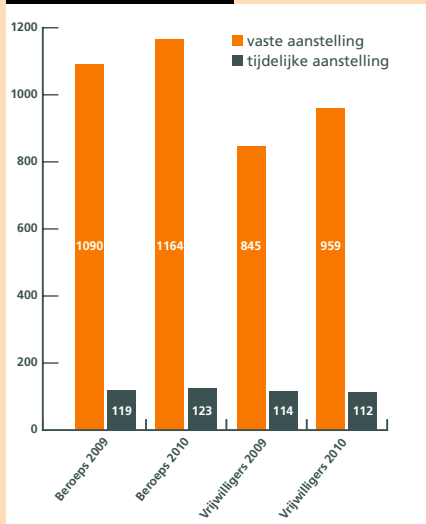

De mensen van de VRR

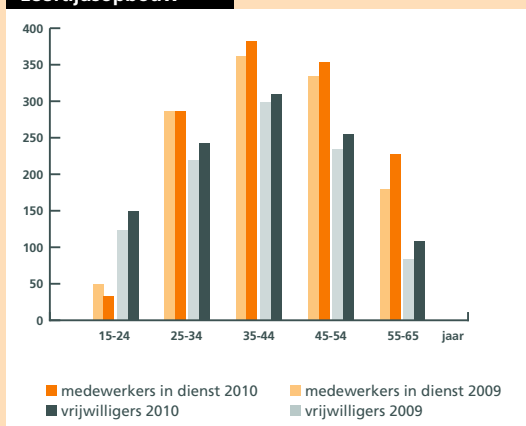
Aantal beroeps en vrijwilligers

Soort dienstverband

Leeftijdsopbouw

Verdeling naar functiegroepen

	FSK 1-4	FSK 5-9	FSK 10-13	FSK 14-16	FSK 17-19
2009	7	984	192	24	2
2010	5	896	354	29	3

Ziekteverzuim

	Totaal	Kort 1 t/m 7 dgn	Middellang 8 t/m 42 dgn	Lang >42 dgn
2009	5,43%	0,98%	1,22%	3,23%
2010	4,44%	0,93%	1,34%	2,16%

Het ziekteverzuim is ten opzichte van het jaar 2009 gedaald van 5,43% naar 4,44%.